

זוהר לעם

הקדמת ספר הזוהר

אותיות כ"ב-ל"א

קבלה לעם

www.kab.co.il

תוכן עניינים

3	הקדמת ספר הזוהר.....
3	אותיות דרב המנונא סבא.....
4	אות ת'.....
5	אות ש'.....
6	אות ק' ר'.....
6	אות צ'.....
7	אות פ'.....
8	אות ע'.....
9	אות ס'.....
10	אות נ'.....
10	אות מ' ל'.....
11	אות כ'.....

הקדמת ספר הזוהר

אותיות דרב המנונא סבא

להתחלה, ולא כסדרן בא"ב, משום שבאו בסדר מ"ן, שבהם מסודרים בסדר תשר"ק. וסדר אב"ג הוא בסדר מ"ד, שממעלה למטה. אבל המ"ן, סדרן הפוך תמיד מהמ"ד, להיותו ממטה למעלה. והנה הדרוש הזה של האותיות הוא עמוק מכל עמוק, ובכדי לבארו באפס מה, אתן לך הקדמה קצרה על היקפו של הדרוש הזה. כי בריאת העולם פירושו שכלול וקיום, באופן שיוכל העולם להתקיים ולגמור הכוונה שעליה נברא. ונודע, שזה לעומת זה עשה אלוקים. שכנגד כל כוח שיש בקדושה, עשה הקב"ה כוח שקול בס"א כנגד הקדושה. כמו שיש ד' עולמות אבי"ע דקדושה, כן יש ד' עולמות אבי"ע דטומאה כנגדם.

וע"כ בעולם עשיה לא יוכר בין עובד אלוקים ללא עבדו, שאין בירור כלל בין קדושה לטומאה. ולפי זה, איך אפשר לעולם שיתקיים, כי איך נדע להבדיל בין טוב לרע, בין קדושה לטומאה? אמנם יש בירור אחד חשוב מאוד, והוא לדעת, כי אל אחר הסתרס ולא עושה פרי. וע"כ הנכשלים בבירור והולכים בדרכי אבי"ע דטומאה, מתייבש מקורם, ואין להם שום פירות רוחניים לברכה, והם נובלים והולכים עד שנסתמים לגמרי. והיפוכו הדבקים בקדושה, שזוכים לברכה במעשה ידיהם, כמ"ש, כעץ שתול על פלגי מים, אשר פרו ייתן בעיתו, ועליו לא ייבול, וכל אשר יעשה יצליח.

והוא הבירור היחיד שבעולם העשיה, לדעת אם הוא קדושה או להיפך. כמ"ש, ובחננוני נא בזאת אמר ה' צבאות, אם לא אפתח לכם את ארובות השמים, והריקותי לכם ברכה עד בלי די. ואח"כ כתוב, ושבתם וראיתם בין צדיק לרשע, בין עובד אלוקים ללא עבדו. הרי מפורש, שאין להבחין כלל בין עובד אלוקים ללא עבדו, אלא בברכה בלבד.

וזהו הקוטב של כל המאמר הזה של האותיות. כי באו כל האותיות כולן, בכדי לברוא העולם, בהוראת מדרגתה בקדושה, המיוחדת לאותה האות. כי כ"ב אותיות הן פקטות כל ראשי המדרגות, הנמצאות בד' העולמות אבי"ע. וכל אות מהן הייתה מעריכה את מעלת מדרגתה, להורות, שע"י השגת מדרגתה יוכלו בני העולם להגביר את הקדושה על הקליפות, בכדי להגיע אל גמה"ת הנרצה. והקב"ה השיב לכל אחת מהן, שיש כנגדה אותו הכוח גם בקליפות, וע"כ לא ישיגו בני העולם על ידה שום בירור.

כב בראשית. רב המנונא סבא אמר, מצאנו במילים, בראשית ברא אלוקים את, סדר האותיות שבהן, בהיפוך. שמתחילה כתוב ב' ואח"כ ב', בראשית ברא. אח"כ כתוב א' בתחילה ואח"כ א', אלוקים את. כאשר רצה הקב"ה לעשות את העולם, כל האותיות היו עוד סתומות, ואלפיים שנה מטרם שנברא העולם, היה הקב"ה מסתכל ומשתעשע באותיות.

ביאור הדברים. שתי שאלות שואל:

א. למה באו האותיות א"ב בהיפוך בהתחלת התורה, מתחילה ב' ואח"כ א'?

ב. למה נכפלו אותן האותיות, שמתחילה ב' אותיות ב' של שתי המילים, בראשית ברא. ואח"כ ב' אותיות א' של שתי המילים, אלוקים את.

ומשיב: כאשר רצה הקב"ה, בינה, לעשות את העולם, להוציא את הזו"ן, עולם, היו עוד האותיות, הכלים של זו"ן, סתומות, נכללות בג"ר, או"א, ולא היו נודעים. וחוי"ב נקראים אלפיים שנה. ומטרם שנברא העולם, היו האותיות דזו"ן כלולות בחוי"ב. ע"כ מכונה התכללות זו"ן בחוי"ב, אשר אלפיים שנה מטרם שנברא העולם, היה מסתכל ה' ומשתעשע באותיות, כי אז היו זו"ן לבחינת מ"ן באלפיים שנה, בחוי"ב. והמ"ן גורמים תמיד שעשועים לעליון. וע"כ נאמר, שבעת ההיא, שהיו למ"ן בחוי"ב, היה מסתכל ה' ומשתעשע באותיות.

כג כשרצה לברוא את העולם, באו כל האותיות לפניו, מסופן לראשן. והתחילה אות ת' להיכנס בתחילה. אמרה, ריבון העולמים, טוב לפניך לברוא בי את העולם. כי אני חותמת הטבעת שלך, שהיא אמת, אות אחרונה שבמילה אמת. ואתה נקרא בשם אמת. יפה למלך להתחיל באות אמת, ולברוא בי את העולם.

אמר לה הקב"ה, יפה את וישרה את, אבל אין את ראויה לברוא בך את העולם, משום שאת עתידה להיות רשומה על מצחיהם של אנשי האמונה, שקיימו את התורה מן א' עד ת', וברשימתך ימותו. ועוד, שאת חותם המוות, שתי היא אות אחרונה גם במילה מוות. ומשום שאת כך, אין את ראויה לברוא בך את העולם. מיד יצאה.

ביאור הדברים. בעת שהתחיל לברר את הזו"ן, הנקרא עולם, כדי לברוא אותם, באו כל האותיות דזו"ן לפני הקב"ה, החל בת', שהיא האחרונה של כל האותיות, ומסיים בא', שהיא ראשונה של כל האותיות. ועניין ביאתן מהסוף

וע"כ לא תמצא בכל כ"ב האותיות יציאת רגל למטה, רק בק', שהיא שייכת לאותיות המלכות, כי קרש"ת הן במלכות.

אמנם בתחילה הייתה הרגל השמאלית של הת' מתחילה להימשך למטה מהשורה. וראה הקב"ה שתהיה אחיזתו של הס"א חזקה יותר מדי, ע"כ הפסיק אותה הקב"ה, והחזיר רגלה להסתיים בשווה עם השורה דקדושה. ולכן התעבתה הרגל השמאלית שלה, כי החלק הנמשך לחוץ שהחזירה, התקפל עליה שם, ומחמת זה לא מגיעה ממנה שום הארה אל הקליפות וס"א.

ולא עוד, אלא שנתקנה להיות חותמת טבעת, השומר על הקליפות, שלא להתקרב לינוק דרך שם מן הקדושה. וכל הנוגע בה ימות. וענין ההארה הדקיקה, הנצרכת לקיום הקליפות, נעשה באות ק'. כי מצד היותה האות היותר גבוהה שבמלכות, ורחוקה מהקליפות והס"א, ע"כ אין פחד מאחיזה יתירה אל הקליפות. ומטעם זה נקרא קוף, להורות שממנה באה תחילת הכוח אל הס"א והקליפות, הנקרא אדם בלינעל, להידמות אל פרצופי הקדושה, כמ"ש, זה לעומת זה עשה האלוקים, כמו הקוף הדומה לאדם, וטועים בני אדם אחריהו, והן משקרים בשמו של הקב"ה.

וזה שטענה הת': כיוון שאני חותמת הטבעת שלך, שאנוכי עומדת בסיום כל פרצוף, ואיני נותנת לקליפות להתקרב ולינוק מהקדושה ולשקר בשם שלך, לפיכך מהראוי שייברא בי העולם, ועל ידי יהיו כל הברורים בין הס"א לקדושה, ויובטחו בני העולם לתעודתם. ע"כ נאמר, ואתה נקרא בשם אמת. יפה למלך להתחיל באות אמת, ולברוא בי את העולם.

פירוש. כיוון שהשם שלך אמת, שמורה שאי אפשר להידבק בך, זולת ע"י השגת מידת האמת, לכן יפה למלך להתחיל באות אמת, ולברוא בי את העולם, כי במידתי ירחיקו בני העולם את הס"א והקליפות, ויתדבקו בך. ואז יהיו בני העולם מובטחים לגמח"ת.

כמ"ש, קרוב ה' לכל קוראיו. למי הוא קרוב? חזר הפסוק ואמר, לכל אשר יקראוהו באמת. וכי יש מי שיקראוהו בשקר? כן, זהו מי שקורא ואינו יודע למי קורא. כי כתוב, לכל אשר יקראוהו באמת. מהו באמת? היינו בחותם טבעת המלך. קו האמצעי, החותם המוחין עם המלכות, הנקראת טבעת המלך, שהיא שלמות הכל.

והשיב לה הקב"ה, כי היא אינה ראויה לברוא בה את העולם, משום שבכוחה יהיו הדינים קשים יותר מדי, שהרי אפילו צדיקים גמורים, שכבר זכו לרשימו של החותמת שלה, וקיימו את התורה מאי עד ת', מ"מ נענשים מכוחה קשה, משום שלא

עד שבהה הב', שהוראת מדרגתה היא הברכה, שכנגדה אין שום לעומת בקליפות, כי אל אחר הסתרס ולא עושה פרי. ואז אמר לה הקב"ה, ודאי בך אברא את העולם. כי בה לבד יש בירור והבחון, לדעת בין עובד ה' ללא עבדו, משום שלא נמצא לה לעומת בס"א. וע"כ, בה ודאי יתקיים העולם, לברר ולהגביר את הקדושה על מרכבות הטומאה, עד שיבולע המוות לנצח, ויבואו לגמח"ת.

גם יש לדעת התחלקות כ"ב האותיות לגי מדרגות, בינה, ז"א, מלכות. כי למעלה מבינה אין כלים, שהם האותיות. וכ"ב האותיות שבבינה נקראות אותיות גדולות. וכ"ב האותיות שבז"א הן אותיות סתם. וכ"ב האותיות שבמלכות הן אותיות קטנות. וע"ד זה הן מתחלקות בדרך פרט לגי מדרגות: בינה, ז"א, מלכות. כי בכ"ב אותיות שבבינה יש בינה, ז"א, מלכות. וכן בכ"ב שבז"א, וכן בכ"ב שבמלכות. כי ע"כ כ"ב האותיות עצמן מתחלקות לגי דרגות: ליחידות, לעשרות, למאות. שהיחידות, מאי עד אות ט', הן ט"ס דבינה. והעשרות מיו"ד עד אות צ', הן ט"ס דז"א. והמאות הן מנוקבא. ולכן אין במלכות כי אם ד' אותיות קרש"ת, כי אינה תופסת אלא רק ד' ספירות של הז"א שמחזה שלו ולמטה, נהי"מ. ק"ר הן נו"ה, ש"ת הן יסוד ומלכות.

ואין להקשות, שיחידות בנוקבא, עשרות בז"א ומאות באמא. כי תמיד יש ערך הפוך בין האורות לכלים, שבכלים העליונים באים בתחילה, והיפוכו באורות, התחתונים באים תחילה. באופן, שאם אין שם אלא יחידות דכלים, מאי עד י', אין שם אלא מלכות דאורות. ואם באות גם העשרות דכלים, בא גם אור הז"א דאורות. ואם נשלמות גם המאות דכלים קרש"ת, באים האורות של הבינה, שהם מאות. וע"כ נבחנות המאות לבינה, והעשרות לז"א, והיחידות למלכות. אמנם מבחינת הכלים לבדן הוא בהיפוך, שיחידות באמא, ועשרות בז"א, ומאות בנוקבא.

אות ת'

התחילה אות ת' להיכנס בתחילה. כי כל אות מהא"ב, יש לה מדרגה מיוחדת בשליטתה. ולפיכך טענה ת', שהיא יותר ראויה לשכלול העולם מכל האותיות כולן, לפי שבה שליטת האמת, והיא חותמת טבעת המלך.

כי נודע שאין הס"א מתקיים אלא ממה שהקדושה מאירה לו נר דקיק, כמ"ש, ורגליה יורדות מוות, וכמ"ש, ומלכותו בכל מְשָׁלָה. וזה ענין רגל הק', הנמשכת למטה משורת האותיות, הרומזת על נר דקיק, שמלכות נותנת לס"א.

השי' בעצמה, שהקב"ה יבחר את מידתה, לברוא בה העולם, שהרי יש לה כל המעלות של הת', כי גם היא חותם המלך, וגם היא אות אמת. ועוד לה מעלה נוספת, כי בה נקרא השם שדי"י, כי היא נבחרת לסיום הנוקבא ליישוב העולם, ולא הת'. ע"כ מצאה עוז בעצמה לבוא לפני הקב"ה, שיברא העולם במידתה.

השיב הקב"ה לשי', אע"פ שמעלתך גדולה מאוד, דווקא משום זאת, הלעומת שלך בקליפה מתחזק ביותר. כי לא היה מתקיים שקר בעולם, אם לא היו לוקחים אותך ב' האותיות של זיוף ושקר של הקליפות, שהם ק' ר'.

פירוש. כי ב' מקורות לסי"א ולכל הקליפות:

א. נר דקיק, שהקדושה בעצמה מאירה להן, כדי להיות לה קיום, שלא תתבטלנה, כל זמן שיש צורך בהן, להעניש את הרשעים. ומצד זה אין בניין גדול, כי ההארה מועטת מאוד, רק כדי חיותן בלבד, שהזכר דקליפה בבחינת ו"ק בלי ראש, והנוקבא דקליפה רק בנקודה בלי התפשטות כלל. והארה דקיקה זו נמשכת להן ע"י אות ק', שבזה התחלת כוחן להידמות אל האדם דבי"ע דקדושה, כקוף בפני אדם, כמ"ש, זה לעומת זה עשה אלוקים.

ב. מחמת קלקול התחתונים, שע"י מעשיהם הרעים, מוציאים אורות דקדושה אל הקליפות. שהקלקול הראשון היה בחטא דעצה"ד, שמכוח זה נעשה להן בניין גדול בחמישה פרצופים ובאבי"ע, כמו שיש לקדושה.

והמקור השני הזה הוא אות ר', שזה מורה שהאותיות עולות ונאחזות עד הבינה דמלכות שהיא אות ד'. כי כ"ב האותיות של המלכות נחלקות בה לבינה ז"א מלכות: היחידות בינה, העשרות ז"א, המאות מלכות. ונמצאת הדי' של כ"ב אותיות דמלכות עומדת בהתחלת ז"ת דבינה שלה, כי אותיות אבי"ג הן ג"ר, ומאות ד' ואילך עד ט' הן ו"ק דבינה שבמלכות.

וד' הזו מורה על העוני והמסכנות שבמלכות בכללה. כי אין לה למלכות מעצמה ולא כלום, אלא ממה שנותן לה בעלה ז"א. ומידתה זו נרשמת בדי' שלה. כי במילואה היא דל"ת, מלשון דלות וריקנית. ויש לדי' זויות בולטות בגגה, שזה מורה על בליטת החסדים שבה, שהדי' לוקחת מגי' שמלפניה, שגי' היא מג"ר דבינה שלה, המקבלת מבחינה שכנגדה בז"א, והוא מבחינה שכנגדה בבינה, ששם החסדים בשפע גדול. וע"כ נקרא גי' מלשון גומל חסדים. כי הוא גומל חסד עם הדי', שאין לה מעצמה ולא כלום, ומשפיעה לה חסדים בשפע. ובליטת חסדים זו נרמזה בזויות שבגגה של הדי'.

אמנם הלעומת של המלכות דקדושה הוא כמ"ש, נרְגָן מפריד אָלוף, דל גאה ואינה רוצה

מחו ברשעים. ועוד, שהיא ג"כ חותמת של מוות, שמכוחה נתהווה המוות בעולם. כי לא התקבצו בני האדם למיתה, אלא משום שהנחש זייף החותם שלה והחטיא לאדה"ר בעצה"ד. ולפיכך אי אפשר שיוכל העולם להתקיים על ידה.

אות ש'

כד נכנסה לפניו אות ש'. אמרה לפניו, ריבון העולמים, טוב לפניך לברוא בי את העולם, כי בי נקרא שמך שדי, ויפה לברוא את העולם בשם קדוש. אמר לה, יפה את, וטובה את, ואמיתית את. אבל משום שאותיות שקר לקחו אותך להיות עימהן, איני רוצה לברוא את העולם בך, כי לא יתקיים שקר, אלא אם האותיות ק' ר' ייקחו אותך.

ביאור הדברים. ב' סיומים יש לנוקבא:

א. נקרא מלכות דמלכות, והיא הת',

ב. נקרא יסוד דמלכות, והוא השי'.

והעניין הוא, כי בהיותה בלי בניין מאו"א, נבחנת הת' לסיום, שהיא דין קשה. ובהיותה בבניין פרצוף ע"י או"א עילאין, נעשית בסיום שלה אות ש', אשר גי' הראשים של השי' מורים על הארת חג"ת דאמא, שמלכות מקבלת ע"י הז"א, בנקודת הסיום שלה, כמ"ש, באר חפרוף שָׁרִים.

כי ע"י הארה זו, נעשית כלי לקבל מאה ברכות מז"א, כמ"ש, אין האישה כורתת ברית אלא למי שעשאה כלי. כי נעשית בזה לבית קיבול, לקבל מאה ברכות מהיסוד דז"א. וע"כ נקרא הסיום הזה בשם נקודה האמצעית של יישוב, כי כל יישוב העולם ממנה בא. ונקרא ג"כ בשם יסוד הנוקבא.

ולפיכך נקראת אות ש', אות אמת, כמו הת'. וכן נקראת חותם המלך כמוה. כי מילת חותם היא רבת משמעות:

א. מורה על סיום הפרצוף, כמו חותם המלך, הבא בסיום הכתב, הנכתב בשם המלך.

ב. כי חותם המלך הוא כמו המלך עצמו. כך יראים מרשימו של חותם המלך, כאילו היה המלך.

ומטעם זה נקרא החותם אות אמת, כי ע"כ כל האמיתיות ניכרת מתוך החותם. אמנם עולה מעלת השי' על הת', כי השי' נקראת בשם שדי"י, שפירושו, שאמר לעולמו די ואל תתפשט יותר. ומורה בזה על בניין העולם מבחינת היישוב, שהסתיים רק בשי'. ובה אמר לעולמו, די ואל תתפשט בבחינת הת'. וע"כ נקראת נקודת הסיום של ש' בשם נקודה אמצעית של יישוב.

וזו טענת השי', טוב לפניך לברוא בי את העולם, כי בי נקרא שמך שדי. כי אחר שראתה, שדחה הת', משום מדה"ד הקשה שבה, חשבה

שהוא לשון חיזוק וקיום. כיוון שהש' ראתה כן, יצאה מלפניו.

פירוש. הארת חג"ת דבינה, המושפעים לנוקבא ע"י יסוד דז"א, בנתה את נקודת הסיום של הנוקבא לכלי ובית קיבול למאה ברכות מהז"א. חג"ת נקראים אבות. וע"כ נאמר, שבה התייחדו האבות. ומשום זה נקרא אות אמת.

ק' ר' הן אותיות הנראות על צד הרע. הן ב' המקורות של הס"א. ונאמר, שהן לוקחות אות ש' בתוכן ונעשה הצירוף, קש"ר. כי ע"י מחיקתן את הזווית של הדי' של אחד, הן חומסות לתוכן את היסוד דנוקבא דקדושה, שהיא ש', ונבנה היסוד דנוקבא דקליפה באות ש', שע"י זה נעשה להן אחיזה גדולה ביותר בקדושה, הנקרא קשר. כי קשר מורה שהאחיזה חזקה מאוד וקשה לנתק אותה.

אות צ'

כו נכנסה אות צ'. אמרה לפניו, ריבון העולם, טוב לך לברוא בי את העולם, שבי חתומים צדיקים, ואתה שנקרא צדיק, אתה רשום בי, כמ"ש, כי צדיק ה' צדקות אָהב, וראוי לברוא בי את העולם. אמר לה, צדי, צדי את וצדיק את, אבל את צריכה להיות נסתרת, אין את צריכה להתגלות כל כך, להתחיל בך בריאת העולם, בשביל שלא לתת פתחון פה לעולם. וטעם שצריכה להיות נסתרת, הוא מפני שני הייתה, ובאה הי' של השם, שהוא ברית הקדוש, ורכבה על הני, והתאחדה עימה, ונעשתה צ'.

כי כשברא הקב"ה את אדה"ר, ז"א, ב' פרצופים ברא אותו, פרצוף זכר ופרצוף נקבה, הדבוקים זה לזה באחוריהם. ומשום זה פניה של הי' מוחזרים לאחור מני, כעין צ, שהי' פניה לצד זה, והני' פניה לצד אחר, ואינם מוחזרים פני"פ. עוד, אמר לה הקב"ה, אני עתיד לנסר אותך ולהפריד דבקות אבי"א שבך, ולעשות אותך בחיבור פני"פ. אבל במקום אחר תתעלה להיות כן, ולא מיד, בהתחלת בריאת העולם, שצריכה אז להיות אבי"א, שמורה שהארתה נסתרת. וע"כ אין לברוא בה את העולם. יצאה אות צ' מלפניו והלכה לה.

ביאור הדברים. אחר שראתה הצ' שהת' נדחתה מפני הדינים הקשים שבה, והש' נדחתה מפני אחיזת הס"א שבה, מצאה עוז לחשוב, שהיא ודאי ראויה לברוא בה את העולם, כי גם לה מעלת החותם כמותן. ונוסף עליהם, שאין בה שום אחיזה אל הס"א. שנאמר, בי חתומים צדיקים, חותם אות ברית קודש, ע"י מילה ופריעה, הדוחה כל החיצוניים. ואתה, שנקרא צדיק, אתה רשום בי, כי גם הקב"ה, הבינה,

להיות מקבלת מהג', ולהיות נכנעת אליה. אלא שמתיימרת להיות ראש בגאווה גדולה. וע"י פגם זה, נמחקה הזווית מד', בליטת חסדים שבה, ונעשתה דל וכש. כי מחיקת הזווית מד', עושה אותה צורת ר', רש, כמ"ש, גם במלכותו נולד רש.

והייחוד של הז"א ונוקבא דקדושה הוא באותיות אח"ד, כי א"ח הוא ט"ס דז"א, ומשפיע מג' דבינה לג' דמלכות, שע"י זה נעשית המלכות ד' בזווית בולטת בחסדים בשפע. וע"י זה נעשים הזו"ן לבשר אחד בייחוד גמור. ונמצא, בעת שהתחתונים מקלקלים מעשיהם, נותנים כוח למלכות דס"א, להיאחז בד', המלכות. למחוק הזווית הבולטת בחסדים, ולעשותה ר', ואז נעשה מאח"ד אח"ר, ואלוהים אחרים נאחזים בזו"ן דקדושה. כמ"ש, ונרגן מפריד אלוף.

ואז נבחן שאותיות ק"ר דס"א חומסות להן את חותם הש', שהיא אות אמת, ויסוד הנוקבא, שהיא בית הקיבול של יסוד דז"א. הנה עתה הגיע זה לאל אחר דס"א, כי נבנה בש' זו יסוד אל הנוקבא דס"א. וגדל ע"כ הס"א בע"ס שלמות עם ראש. ושי' שע"שקה נעשית לה לנקודה של חורבן, כי מחורבן הקדושה נבנה הס"א.

ומכאן נבנו האבי"ע דאדם בלייעל. והתבאר, איך ק"ר הן ב' מקורות של הס"א, וע"כ נקראות אותיות של זיוף, כי הס"א זייף אותן, כדי להחריב הבניין וייחוד דקדושה, כדי להיבנות מחורבן הקדושה. והוא בעיקר ע"י שהמשיכה להן את הש', צורת היסוד דנוקבא, אל חלקן ורשותן ע"י הזיוף של הדי' לר', שזייפו אחד לאחר, ונעשה בניין לפרצופי אלוהים אחרים. הרי שלא היו מתקיימים שקר וזיוף בבניין גדול כל כך, אם לא היו ק"ר דס"א חומסות להן את הש'.

וזה שהשיב הקב"ה לש', יפה את, וטובה את, ואמיתית את. אבל משום שאותיות שקר לקחו אותך להיות עימהן, איני רוצה לברוא את העולם בך, כי לא יתקיים שקר, אלא אם האותיות ק"ר ייקחו אותך. שלא היה בניין לזיוף ולשקר דס"א, אם לא היו חומסות להן את הש'. ולפיכך אין לברוא את העולם ע"י מידתה, כי הלעומת שלה שקולה כנגדה, ואין גמה"ת בטוח על ידה.

אות ק' ר'

כה מכאן נשמע, שכל מי הרוצה לומר שקר, ייקח בתחילתו יסוד אמת, ואח"כ יקיים לו השקר. כי הש' אות אמת, שבה התייחדו האבות, כי ג' הקווים שבש' רומזים על ג' אבות, חג"ת. וק' ר' הן אותיות הנראות על צד הרע, כי הס"א היא קר בלי חום, חיות, מפני שיונק מהמלכות בעת שהיא ים שקפא. וכדי שיתקיימו, הן לוקחות אות ש' בתוכן, ונעשה הצירוף, קש"ר,

לברוא בך את העולם, כי גם בך תצויר אחיזה לקליפות. ומכוח צ', שהיסוד והמלכות בה אב"א, יצא גם אדה"ר אב"א, ב' פרצופים. שנאמר, כי כשברא הקב"ה את אדה"ר, ז"א, ב' פרצופים ברא אותו.

ועוד אמר לה הקב"ה, אני עתיד לנסר אותך, כלומר להפריד דבקות אב"א שבך, ולעשות אותך בחיבור פב"פ. אבל במקום אחר תתעלה להיות כן. שמא תאמר, אפשר לי לברוא בך את העולם פב"פ, כמו שאני עתיד לנסר אותך אח"כ ולעשותך פב"פ. גם זו אינה טענה. כי גם בעת שאתקן לך פב"פ עם הנוקבא, הנה גם אז לא יהיה זה במקומך למטה, אלא רק ע"י עלייה למקומי, למקום או"א עילאין. וכיוון שפב"פ לא יתוקן במקומך, הרי גם אז תהיה אחיזה לקליפות בדרגתך, וע"כ אינך ראויה לברוא בך את העולם.

ונאמר, עוד אמר לה הקב"ה. כלומר, עוד יותר מזה, שאני עתיד לנסר אותך, להפריד דבקות אב"א שבך ולעשותך פב"פ. אכן לא תהיה זאת במקומך, אבל במקום אחר תתעלה להיות כן, במקום או"א, כי אז תעלה ותלביש לאו"א. אבל במקומך עצמך לא יתוקן זה עד לגמה"ת. ולא אברא בך העולם, כי גם בך יש אחיזה לחיצוניים.

אות פ'

כז נכנסה אות פ'. אמרה לפניו, ריבון העולמים, טוב לפניך לברוא בי את העולם. כי הגאולה, שאתה עתיד לעשות בעולם, רשומה בי, כי זהו פְּדוּת. כלומר, שהגאולה היא פְּדוּת מצרינו. והיא מתחילה באות פ'. וע"כ בי ראוי לברוא את העולם.

אמר לה, יפה את, אבל בך נרשם פשע שבסתר, כעין הנחש שמכה ומביא ראשו לתוך גופו. כך מי שחוטא, כופף ראשו, מעלים עצמו מעין רואה, ומוציא את ידו לחטוא. וכמו צורתה של הפ', שראשה כפופה לתוכה. וכן אמר לאות ע', שבה נרשם עוון. ואע"פ שאמרה, שיש בי ענוה, אמר לה הקב"ה, לא אברא בך את העולם. יצאה מלפניו.

ביאור הדברים. אמרה הפ', כי הגאולה העתידה להיות בעולם, רשומה בה. וע"כ היא ראויה, שייברא בה העולם. כי הגלות והגאולה הנהגים בעולם, הן תלויות בנוקבא. כי בעת שהנוקבא מחוסרת בניין ג"ר, מוחין, הנה אז גלו ישראל מעל אדמתם, א"י. כי א"י של מטה מכוונת נגד א"י של מעלה, הנוקבא דז"א. וכמו שיש פירוד למעלה בין הז"א ישראל, לנוקבא ארצו, כן ישראל שלמטה נפרדים מארצם. וכשבני ישראל מטיבים מעשיהם, גורמים שישראל של מעלה משפיע

נתקנה בסוד צדיק וצדק, כמו הז"א, שהם ג"ר דבינה שנתקנו באו"א, שביל של אבא בנתיב של אמא יושב. וכתרים האהובים, המתחבקים תמיד, בזיווג שאינו פוסק לעולמים. כמ"ש, צדיק ה' צדקות אָהב. צדיק, רומז על יסוד דאבא. צדקות, רומז על יסוד דאמא, נו"ה, הנקראים צדקות ה'. ומשום שהצדיק צדקות אָהב, ע"כ זיווגם אינו פוסק לעולמים. וע"כ אמרה, אני ראויה לברוא בי את העולם, וע"י מידתי יתקיים העולם בדרך בטוח אל גמה"ת.

ואמר לה, צדי, צדי את וצדיק את. כי אות צדי היא יסוד דז"א, וכשהיסוד כלול יחד עם הנוקבא, נקרא צדיק. כי ט"ס דז"א מאות י' עד צ', והק' היא התחלת הנוקבא. וכשהנוקבא דבוקה ביסוד, הרי הק' דבוקה בצ', ונקרא אז היסוד, צדיק. וזה ששיבת אותה הקב"ה, צדי את, במקומך ביסוד ז"א. וצדי את במקומי. כי את רשומה בי, בזיווג שאינו פוסק. וגם צדיק את, כי גם הנוקבא כלולה בך, בק' של אחר הצדי. וע"כ אינך ראויה לברוא בך את העולם.

ואת צריכה להיות נסתרת, אין את צריכה להתגלות כל כך, מפני שני הייתה. כי היסוד דז"א כולל עימו הנוקבא, הק' בצדיק, כמו שרמז לה הקב"ה, צדיק את. וכשהנוקבא כלולה בו בציוור הצ', היא מצטיירת בו כאות נ'. כי הני היא גבורה דז"א. כי י' כ' ל' הן ג"ר כח"ב, מ' נ' הן חו"ג. ועל נ' זו נאמר, אני בינה לי גבורה. כי בגדלות בעת שחג"ת נעשים לחב"ד, נעשית גבורה זו לבינה. ובעת קטנות שאבא הוציא אמא לחוץ, נעשית הבינה לגבורה לנ', וע"כ רמוז בה נפילה, כי נופלת מבחינת ג"ר לו"ק, מכוח אבא שהוציא בינה וזו"ן לחוץ מהראש.

ונאמר, אין את צריכה להתגלות כל כך, בשביל שלא לתת פתחון פה לעולם. שצריכה להיות נסתרת, מפני שני הייתה, ובאה הי' של השם, ברית הקדוש, ורכבה על הני והתאחדה עימה. כלומר, הנוקבא, הכלולה בצ', היא ציור אות נ' שבה, גבורה מבחינת בינה הנופלת. והי' שבה, היא יסוד דז"א עצמו, שהוא שם של ברית קדוש. והן עומדות בציוור אב"א, שאחוריהן דבוקים זו בזו ופניהן מגולים לצד חוץ. כי פני הי' מסתכלת לחוץ ולא לצד הני, וכן פני הני מסתכלת לצד חוץ ולא לצד הי', שזה רומז, שיש אחיזה באחוריים שלהן. וע"כ צריכים אחוריהן להיות נסתרים, כמ"ש, ואחוריהם בְּיָתָהּ, כדי שלא ייאחזו בהן החיצוניים.

ונאמר, אין את צריכה להתגלות כל כך, בשביל שלא לתת פתחון פה לעולם. כי מתוך שיש חיסרון באחוריים שלך, הינך צריכה להיות בהסתר, כדי שלא לתת פתחון פה אל החיצוניים, להיאחזו שם בין הדבקים. וע"כ אינך ראויה

וע"י זה שהמשיך השפע למטה מפרסא דאצילות, נרשם פשע בנוקבא, שבא הנחש על חוה והטיל בה זוהמה. אשר זוהמה זו לא תתוקן אלא בגמה"ת, כמ"ש, בילע המוות לנצח, ומ"ה אדוניי ה' דמעה מעל כל פנים. כי החיסרון של המוחין דאו"א הפנימיים, שנגנזו, נקרא דמעות. והוא ב' דמעות, שמוריד ה' לים הגדול. שהן כנגד ב' עיניים, חו"ב אלו הפנימיים, שנגנזו ואינם. כי עיניים הן חו"ב, ודמעות הן חיסרון שבהם, מכוח הזוהמה, שהתערבה ודמעה ע"י חטא עצה"ד. וזה גרם החורבן של ב' מקדשים. ואין הדמעות האלו נמחות מהפנים של הנוקבא, זולת בעת שיבולע המוות לנצח, שיתוקן חטא עצה"ד לגמרי. כי יתוקן הפשע, המוות לעולם. ואז יאירו ג"ר דמוחין דחיה, שהם חו"ב הפנימיים, ונמצא שְמָחָה אדוניי ה' דמעה.

ואמר לה, יפה את, אבל בך נרשם פשע שבסתר. כי אע"פ שיש בך פדות ע"י אמא, שע"י כן את מביאה גאולה לעולם, המוחין דחיה, שכל הגאולות באות על ידיה, ועכ"ז הרי הגאולות אלו מחוסרי השלמות, כי חזרו ונגלו מעל אדמתם, ובי' המקדשים חזרו ונחרבו, מטעם כי בך נרשם פשע שבסתר, כי הפדות דאמא עוד אין ביכולתה למחות לגמרי הפשע דחטא עצה"ד, וע"כ יש בך עוד אחיזה לקליפות. כי ע"כ אין המוחין אלא מו"יק דחיה, והם חסרים ראש דמוחין דחיה. ולפי שיש בך אחיזה לקליפות, אינך ראוי שייברא העולם על ידיך.

ונאמר, אבל בך נרשם פשע שבסתר, כעין הנחש שמכה ומביא ראשו לתוך גופו. כי הפשע הזה, להיותו בסתר, נמצא כוח הנחש, שמכה לבני העולם והביא מיתה לעולם, עודו בכל תוקפו, ואי אפשר להעביר אותו. בדומה לנחש הנושך לאדם, ותיכף מכניס ראשו לגופו, שאז אי אפשר להורגו. כי אין הנחש נהרג, אלא אם פוגעים בראשו.

וזה שגרם לאדם, שחטא בעצה"ד, ולבניו, כופר ראשו ומוציא את ידיו. שגם המוחין הנמשכים ע"י הפדות דאמא, הם בכפיפת ראש. ורק ידיו, שהן חג"ת, מתגלים במוחין ההם. הרי שאחיזת הנחש עוד נמצאת בפ', וע"כ אינה ראוי לברוא בה את העולם, כי לא תהיה ראוי לגמה"ת.

אות ע'

וכן אמר לאות ע', שבה נרשם עוון. ואע"פ שאמרה, שיש בי ענוה, אמר לה הקב"ה, לא אברא בך את העולם. אמא עילאה נקראת ענוה. כשהנצח דז"א, ע', מתלבש עם המוחין בנוקבא, היא עולה ומלבישה לאמא עילאה, ואמא מקשטת לה בקישוטיה. ואמרה, שיש בי ענוה.

בנוקבא שלו, בארצו, ובונה אותה עם מוחין, ומתייחד עימה פב"פ. ואז גם בני ישראל שלמטה, זוכים לגאולה, וגם הם שבים לאדמתם.

ואלו המוחין דג"ר של הנוקבא, שהז"א בונה אותה, הם באים אליה מלובשים תוך נו"ה דז"א, שמוח החכמה של הנוקבא מלובש בנצח, ומוח הבינה מלובש בהוד. והאותיות ע' פ' הן נו"ה דז"א. וזוהי טענת הפ', הוד דז"א, כי הגאולה שאתה עתיד לעשות בעולם, רשומה בי. כי המוחין דנוקבא, המביאים הגאולה לעולם, מתלבשים בי. ולכן אם תברא העולם במידתי, הרי בלי ספק שיוכשרו לבוא לגמה"ת.

ולמה הפ' חשבה את עצמה ראוי למידת בריאת העולם יותר מע', הרי המוחין דנוקבא מתלבשים בנו"ה, ע' פ', ועיקרם בנצח, ע' פ' משום שנאמר, כי זהו פדות, כי הפדות היא רק במידת ההוד, פ'. וענין הפדות, שאמא פודה תחילה את הנוקבא מן הדינים. ואז הנוקבא ראוי לגאולה.

כמ"ש, כנשר יעיר קינו על גוזליו ירחף. ולומדים, שהנשר הוא רחמני על בניו, ואומר, מוטב שייכנס החץ בי, ואל ייכנס בבניי. כי המ"ה אינו ראוי למוחין זולת ע"י התיקון, שאמא משאילה בגדיה לבתה. כי הנוקבא, בהיותה ממקורה מצומצמת, שלא לקבל האור, מעת צ"א לא הייתה יכולה לקבל שום מוחין. אלא משום שיצאה אמא חוץ מהראש דז"א, ונעשה ו"ק בלי ראש, אז נמשכו אותיות אל"ה שלה לנוקבא, ונבנית גם הנוקבא בשם אלוקים. אמא נקראת נשר, הרחמן על בניו, זו"ן. וע"כ יצאה לחוץ, ונחצית קומתה לו"ק בלי ראש, בחינת חץ, כמ"ש, מוטב שייכנס החץ בי. שע"י כן פדתה את הבנים מן הדינים, ונעשו ראויים לקבל מוחין בכלים שלה אל"ה.

וזה ענין פדות ופדיון, שאמא פודה את הנוקבא מדינים שלה. שלולא זה, לא הייתה ראוי למוחין. ופדות הזו, שורה בעיקר על קו שמאל של הנוקבא, ששמה הדינים. וכן על הוד דז"א, אות פ'. ולפיכך חשבה הפ', שהיא ראוי יותר מהע'. כי הפדות מאמא מלובשת רק בה ולא בע', משום שהדינים הם בקו שמאל, ולא בקו ימין.

ונאמר, יפה את, אבל בך נרשם פשע שבסתר. כי כל הגאולות, הנהוגות בששת אלפי שנה, בו"ק דמוחין דחיה, כי ג"ר דמוחין אלו, או"א הפנימיים ששימשו בנקודים, נגנזו ולא יתגלו זולת בגמה"ת, אחר שייתקן החטא דעצה"ד, שאדה"ר חטא, והמשיך המוחין עילאין לבי"ע דפרודא שלמטה מפרסא, שאין שם הכלים דאמא, אלא מלכות המצומצמת, הפרסא שתחת האצילות, ששם עומדת עתה ה"ת דצ"א, ומסיימת האורות דאצילות, שלא יתפשטו ממנה ולמטה.

שלו עד שליש תחתון דת"ת שבו. והם המשפיעים כל המוחין לזו"ן.

אמנם לא כל העיתים שוות. כי בעת שהתחתונים מטיבים מעשיהם, ומעלים מ"ן לזו"ן, והזו"ן לאו"א, אז נעשים או"א וישסו"ת פרצוף אחד, ועולים לא"א. ומשפיעים מוחין שלמים בהאר"ת חכמה מא"א אל הז"א, והז"א אל הנוקבא, שהם מאה ברכות. כי הסי' (60), שהיא או"א עילאין, נעשתה אחת עם הסי' (40), שהם ישסו"ת, שעולים יחד למספר מאה.

אכן בעת שהתחתונים חוזרים ומקלקלים מעשיהם, נמצאים המוחין מסתלקים מהזו"ן, וחוזרים לבחינת ו"ק ונקודה. וגם או"א וישסו"ת מתחלקים זה מזה. ואו"א עילאין נעשים שוב לסי', ו"ס חב"ד חג"ת, שכל אחת כלולה מעשר, וישסו"ת שוב נעשים לסי' סתומה, תנה"י דאו"א.

ובעת שהזו"ן בקטנות דו"ק ונקודה, יש פחד מאחיזת הקליפות, שאז היו נופלים מאצילות לבי"ע דפרודא. לכן משפיעים להם או"א עילאין מסי' שלהם, אשר אלו האורות, אע"פ שהם רק אור חסדים, מ"מ הם נחשבים לאורא דכ"א ולבחינת ראש. וע"כ אין לשום קליפה אחיזה בזו"ן גם בעת הקטנות, כי אלו האורות דסי' מגנים עליהם. ולכן נקראים אורות אלו בשם סמך, להיותם סומכים לזו"ן, שלא ייפלו מאצילות בהיותם בקטנות בו"ק בלי ראש.

ונאמר, שאות סי' אמרה לפניו, כי יש בי סמיכה לנופלים, כמ"ש, סומך ה' לכל הנופלים. כי חשבה את עצמה יותר מוכשרת מכל האותיות שקדמו לה, משום שהאורות של הסי' יכולים להאיר אל הזו"ן גם בעת קטנותם, בהיותם רק אור חסדים, ואין באורות החסדים האלו שום אחיזה של משהו לקליפות, כי החיצוניים בורחים מהאורות של ג"ר דבינה.

ולפיכך היא חשבה את מידתה ראויה ביותר לברוא בה את העולם, כי יכולה להגן על בני העולם, גם כשמעשיהם מקולקלים. וגם אז לא תהיה אחיזה לקליפות.

ואמר לה הקב"ה, משום זה את צריכה למקומך, ואל תזוזי ממנו. כלומר, כיוון שהמקום שלך הוא לסמוך את הנופלים, להגן עליהם בעת קלקולם של בני העולם. הנה משום זה את צריכה להיות רק במקום הזה ולא לזוז ממנו. כי אם ייברא בך העולם, ותהיה מידתך לשליטה מספקת תמידית, נמצא שאלו הנופלים, זו"ן, יישארו תמיד בקטנות, ולא יתעוררו התחתונים להעלות מ"ן ולא יתגלו כל המוחין הגדולים, שצריכים להביא לגמיה"ת. אלא את צריכה להימצא במקומך בלבד, לבחינת מקום תיקון,

כי אמא, ענווה, מתלבשת בי. אמנם בשביל פשע, שיש בנו"ה אלו בסתר, לכן אמר הקב"ה לע', לא אברא בך את העולם. ומה שמכנה כאן הפשע בלשון עוון, ולא פשע, כמו בפ', כי עיקר הפשע נרשם בהוד, פ', מפני שהוד דז"א הוא מהתכללות המלכות בו, שבה נאחזו הקליפות מכוח החטא דעצה"ד. אבל נצח דז"א הוא כבר מידת עצמו דז"א, שלפי האמת אין אחיזה לקליפות בו. אלא לפי שכתוב, קוץ הגדל אצל הכרוב, כשבא לעקרו, פעמים שנעקר הכרוב עימו, ונמצא לוקה בשבילו, נאחזו הקליפות גם בנצח. ולכן נבחן בו זה הקלקול בשם עוון. להורות, כי באמת ישר הוא, אלא שהתעוות מכוח חיבורו עם ההוד.

ומה שאינו אומר באות ע', נכנסה אות ע', כמו שאומר בכל האותיות, אלא שכלל אותה יחד עם הפ', הוא מפני שנו"ה הם שני חצאי הגוף. ולפיכך עלו באמת שתיהן כאחת. אלא שהזוהר מבאר טעם כל אחת לחוד, בזו אחר זו.

אות ס'

כח נכנסה אות ס'. אמרה לפניו, ריבון העולמים, טוב לפניך לברוא בי את העולם. כי יש בי סמיכה לנופלים, כמ"ש, סומך ה' לכל הנופלים. אמר לה, משום זה את צריכה למקומך, ואל תזוזי ממנו. כי אם את יוצאת ממקומך, שבמילה סומך, אלו הנופלים מה יהיה עליהם, מאחר שהם סומכים עליך? מיד יצאה מלפניו.

ביאור הדברים. אות ס' ת"ת דז"א, בינה דגוף. כי הכח"ב, שנעשו בז"א לחסדים, השתנו שמותיהם לחג"ת. ובינה נחלקה לבי' בחינות ג"ר וז"ת, שהג"ר שבה נעשו לאו"א עילאין, ומלבישים מחזה ולמעלה דא"א, ונחשבים עוד לבחינת ראש דא"א, אע"פ שעומדים בגוף שלו, להיותם אור חסדים, כמ"ש, כי חפץ חסד הוא. ולפי שאינם מקבלים אור חכמה גם בהיותם בראש א"א, ע"כ אין היציאה מהראש ממעטת אותם כלל, ונחשבים עוד לבחינת ראש א"א. והם נקראים ס', מפני שאלו ג"ר דבינה נתקנו לאו"א, ומתפשטות בהן ו"ס חב"ד חג"ת עד החזה.

אבל ז"ת דבינה, שהן מהתכללות הזו"ן בבינה, ואינן עצם הבינה, הנה נחלקו מהבינה, ונעשו לפרצוף ישסו"ת, המלבישים לדי' ספירות תנה"י דאו"א, שמחזה דאו"א ולמטה. והם צריכים להאר"ת חכמה, כדי להשפיע לזו"ן. וכיוון שיצאו מהראש דא"א לבחינת גוף, והם מחוסרי חכמה, לכן נפגמו מחמת יציאתן, ונעשו ו"ק חסר ראש. והן נקראים ס' סתומה, מטעם שתופסים רק די' ספירות תנה"י דאו"א, שמלבישים שם.

והתחלקות הבינה לסי' וס' נעשה בבינה דא"א, שיצאה לחוץ מהראש דא"א, והתפשטה בחג"ת

לאו"א, משמשת גם אז נ' זו ביסוד דז"א אב"א, אלא שממשיכה אורא דכ"א מאו"א עילאין, שהם ס'. ואז נקרא הנ' בשם תהילה של צדיקים. כי הי', שהיא צדיק יסוד עולם, רוכב עליה. ואז נקראת נאוה תהילה, להיותה ממשיכה מוחין דגדלות למלכות. ונמצא, שכל היופי של המלכות, מתקבל מני שביסוד דז"א. ולכן טענה הנ', שבה ראוי העולם להיברא, כי בהארתה נוספו גם המוחין דגדלות, הנותנים עמידה וקיום לזו"ן מעצמם, ולא רק סמיכה לבד, כמו הס'.

אמר לה הקב"ה, נון, שובי למקומך, כי בשבילך חזרה האות ס' למקומה. לא כמו שאת חושבת את מידתך לתיקון השלם, שאין בו עוד אחיזה לקליפות, אלא גם מידתך צריכה סמיכה מס', כי ע"כ את נמצאת עוד אב"א ואורות הס' מגולים כלפי חוץ לשומרך מפני החיצוניים. ונמצא, כי גם בשבילך חזרה האות ס' למקומה, לסמוך אותך. ועוד אין זה תיקון השלם. ולכן לא נברא בך העולם.

אות מ' ל'

ל) נכנסה אות מ'. אמרה לפניו, ריבון העולם, טוב לפניך לברוא בי את העולם, כי בי נקראת מלך. אמר לה, כך הוא ודאי, אבל לא אברא בך את העולם, משום שהעולם צריך למלך. שובי למקומך, את והל', והך', כי לא יפה לעולם לעמוד בלא מלך.

פירוש. מ' חסד דז"א, המקבל מהבחינה שכנגדו, מחסד דבינה, כמ"ש, יומם יצווה ה' חסדו, שהוא יום ההולך עם כל הימים. ובעת השגת המוחין אל הז"א, נעשו חג"ת שלו לבחינת חב"ד. ונמצא החסד דז"א עולה ונעשה לחכמה, ואז נגלה אור פני מלך חיים מן הז"א.

וזו טענת המ', לברוא בה את העולם, כי בי נקראת מלך. וכיוון שיתגלה אור פני מלך בעולם, ודאי לא תהיה עוד אחיזה לחיצוניים, וגמה"ת יהיה מובטח בעולם.

אבל לא אברא בך את העולם, משום שהעולם צריך למלך. כלומר, אי אפשר לגלות אור זה בעולם משום שהעולם צריך שיתלבש האור הגדול הזה רק בג' האותיות מל"ך. ונאמר, שובי למקומך, את והל' והך', כי לא יפה לעולם לעמוד בלא מלך, כלומר, שובי למקומך והתחברי עם האותיות ל' וד', ואז תהיה מציאות שיתגלה האור הגדול הזה בעולם. והוא מטעם כי לא יפה לעולם לעמוד בלא מלך, כלומר, שאין העולם יכול לעמוד ולהתקיים בלא התלבשות בסדר ג' האותיות מל"ך.

ביאור הדברים. המ' של מלך היא החסד הגדול, כמ"ש, יומם יצווה ה' חסדו, יום ההולך

בעת שהתחתונים אינם כדאיים. אבל כשיהיו זכאים, יוכלו להמשיך מכל הקומה המוחין הגדולים, מאה ברכות.

ואמר לה הקב"ה, כי אם את יוצאת ממקומך שבמילה סומך, אלו הנופלים, מה יהיה עליהם? כי אז יישארו תמיד נופלים, הצריכים תמיד לסמיכה שלך. ומאחר שהם רק סמוכים עליך, ואין להם שלמות לזו"ן, לעמידה בפני עצמם. ע"כ אינך ראויה לברוא העולם במידתך.

אות נ'

כט) נכנסה אות נ'. אמרה לפניו, ריבון העולם, טוב לפניך לברוא בי את העולם, כי בי כתוב, נורא תהילות. וכן בתהילה של צדיקים כתוב, נאוה תהילה. אמר לה, נון, שובי למקומך, כי בשבילך חזרה האות ס' למקומה, והיי סמוכה עליה. הנ' רשומה במילה נפילה, שהסמך, סומך ה' לכל הנופלים, חזרה בשבילם למקומה, לסמוך אותם. מיד חזרה למקומה, ויצאה מלפניו.

פירוש. אחר שהנ' ראתה את האות ס' נדחית, שמשמשת רק בקטנות, רק לסמיכה, חשבה הנ' בעצמה, שהיא ודאי ראויה לבריאת העולם, להיות בה כל מעלת הס', וגם נוסף עליה, שהיא משמשת גם במוחין דגדלות, וע"כ אין לה אותו החיסרון, שמפניו נדחתה הס'.

ואות נ' אמרה, כי בי כתוב, נורא תהילות. כי הגבורה דז"א נקראת נ', מטעם היותה כולה נמתקת במדה"ר של הבינה, הנקראת נ' (50) שערי בינה. ומכוח זו הגבורה, נקרא הז"א, נורא תהילות. כי אמא עילאה נקראת תהילה. וכיוון שהגבורה שלו נמשכת מבינה, ע"כ נקרא נורא תהילות. ונ' זו דז"א משמשת ביסוד דגדלות דז"א, בעת הזיווג עם הנוקבא שלו, שאז נקרא מכוחו גם הנוקבא בשם תהילה, כמו אמא עילאה. ונמצא הז"א אוחז בתהילה עליונה ובתהילה תחתונה כאחד.

ואות נ' נכנסה ואמרה לפניו, כי בי כתוב, נורא תהילות. כי בזה שאני נמצא לבחינת גבורה וקו שמאל בז"א, הריני ממשיכה החסדים, היוצאים מאות ס', שהיא תהילה עליונה. ונמצא הז"א, הנקרא בסיבתי נורא תהילות. וע"כ יש בי כל מעלות הס'. כי החסדים הנמשכים על ידה, הם ג"ר ומרחיקים החיצוניים לגמרי מכל אחיזה שהיא, הכל כמעלת הס'. ועוד בי מעלה נוספת ותהילה של צדיקים כמ"ש, נאוה תהילה, שהרי אני משמשת גם ביסוד דגדלות דז"א.

ונאמר לעיל, מפני שאות נ' הייתה, ובאה האות י' של השם, ורכבה על הנ', והתאחדה עימה, ונעשתה צ'. שני זו נבחנת לתהילה של צדיקים, שאפילו בעת הגדלות, שהזו"ן עולים

השייכת למידתה של האות, ותהיה הנהגת הזו"ן, המשפיעים של העולם, בקומת מ"ד, המושפעת על אותה האות. ותשובתו של הקב"ה לכל אות ואות מכ"ב האותיות דזו"ן, הוא הורדת מ"ד ויציאת קומת האור לשעתו, בשיעור המ"ן, שהעלתה כל אות. וכשקומת האור התחילה לגלות הנהגתה בעולם, אז נשמעה תשובתו של הקב"ה לאותה האות. כי נגלתה אי יכולתה להנהיג את העולם, מחמת האחיזה של הקליפה במידתה, בזה לעומת זה עשה אלוקים. ובזה הסתלקה כל אות והלכה למקומה. שזה השעשועים של הקב"ה עם כל אות של כ"ב האותיות, מתוך נתינת מקום לכל אחת, לגלות שליטתה כרצונו, עד שיתבררו מאליהן, מתוך חפצן עצמן, מי מהן זכאית להנהגת העולם על ידה. וע"כ נאמר, שאלפיים שנים מטרם שברא את העולם, היה מסתכל הקב"ה ומשתעשע בהם.

ובעת שהתחילה המ' לגלות האור הגדול שלה בעולם, גרמה לכ' לרדת מעל כיסא הכבוד. כי בכיסא יש ב' בחינות:

א. מכסה על המלך, כמ"ש, יְשֵׁת חוּשֶׁךְ סִתְרוּ. ומשום זה נקרא כיסא, מלשון כיסוי.

ב. מגלה כבוד המלכות בעולמות, כמ"ש, ועל דמות הכיסא, דמות כמראה אדם. שע"י צירוף ג' האותיות מל"ך, שאז אותה המלכות, שנעשתה כיסא המלך, ומכסה עליו, כמ"ש, יְשֵׁת חוּשֶׁךְ סִתְרוּ, עולה למעלה, ונעשית ד' פשוטה, לבוש אל המלך עצמו. שהמלך עצמו, ז"א, מתגלה על ידה. גם נעשתה עטרה על ראש המלך.

אבל בעת שהמ' התחילה לגלות אור פני מלך בעולמות בלא לבוש ד', אז ירדה ג"כ הכי מעל כיסא הכבוד, שהפסיקה פעולתה לכסות על המלך, וגם היא אמרה, טוב לפניך לברוא בי את העולם, כי כבודך אני, שהנהגת גילוי כבוד המלך תשלוט בה בלבד, בלי שום כיסוי, כרצונה של המ'.

לכן אינו אומר, שהכ' נכנסה ואמרה לפניו, טוב לפניך לברוא בי את העולם, כמו כל האותיות. משום שהיא לא התעוררה מעצמה, אלא עם שליטתה של המ'. כי שליטת המ' לשעתה, הורידה גם את הכי מעל כיסא הכבוד שבעולם הבריאה.

ונאמר, הזדעזעה ואמרה, טוב לפניך לברוא בי את העולם. כי בעת ירידתה מעל הכיסא, הזדעזעה היא ומאתיים אלף עולמות, הנמשכים מחו"ב שבבריאה, וכן כל העולמות שמשם ולמטה, הזדעזעו ליפול. כי כל הקשר בין עליון לתחתון, מראש המדרגות עד סופן, הוא ע"י מלכות דעליון, שנעשתה כתר לתחתון. והכי הוא התלבשות המלכות דעליון בתחתון.

עם כל הימים, מ' פתוחה ברווחה גדולה. והל' של מלך היא מגדל הפורח באוויר, בינה שנעשית חכמה בראש א"א ומתפשטת לז"א. והד' של מלך היא המלכות, הנוקבא דז"א, כי אין מלך בלא מלכות. ולא עוד, אלא שכל הגדלות של אלו המוחין הגבוהים אינם מתגלים זולת ע"י המלכות ובקשות שלה. ובעת הזאת נבחנת המלכות, שמאירה לז"א בג' מקומות:

א. שנעשתה לכיסא לו, בענין המלך יושב על כיסא רם ונישא. כי מידת זו היא כמ"ש, יְשֵׁת חוּשֶׁךְ סִתְרוּ, וכיסא מלשון כיסוי והעלם. וע"כ נקראת כ' כפופה.

ב. שנעשתה לו ללבוש, כי אין המוחין הגדולים האלו מתראים אלא על ישראל בלבד. וע"כ המלכות נעשית ללבוש חשיכה. שבעת גילוי מלכותו, הוא מתפשט מלבוש של חשיכה, וזורק אותו על האומות עכו"ם, ואור פניו מתפשט ומתגלה על ישראל. ולעת ההיא אמרו, עתיד הקב"ה לעשות מחול לצדיקים, וכל אחד ואחד מראה באצבעו ואומר, הנה אלוקיני זה. ובחינת ההתפשטות הזו מלבוש של חשיכה היא ד' פשוטה וארוכה.

ג. שהמלכות נעשית לו עטרה על ראשו, כמ"ש, צאנה וראינה בנות ציון במלך שלמה, בעטרה שעטרה לו אימו, ביום חתונתו וביום שמחת ליבו. שהכ' היא כתר.

אות כ'

לא באותה שעה ירדה מלפניו אות כ' מעל כיסא כבודו. הזדעזעה ואמרה לפניו, ריבון העולם, טוב לפניך לברוא בי את העולם, כי כבודך אני. כשירדה אות כ' מעל כיסא כבודו, הזדעזעו מאתיים אלף עולמות והזדעזע הכיסא, וכל העולמות הזדעזעו ליפול. אמר לה הקב"ה, כ"ף, מה את עושה כאן, לא אברא בך את העולם, שובי למקומך, כי בך כל"ה, ובך נשמעה כ"ה וְנִחַרְצָה, שובי לכיסאך והיי שם. באותה שעה יצאה מלפניו, וחזרה למקומה.

פירוש. באותה שעה שהייתה המ' נושאת ונותנת עם הקב"ה, לברוא בה את העולם, מבחינת גילוי אור פני מלך בעולם, גרם זה לירידת הכי מעל כיסא הכבוד, עולם הבריאה, הזדעזעה ואמרה, כי כבודך אני. ואז הזדעזעו מאתיים אלף עולמות, הנמשכים מחו"ב דבריאה, שהיא כח"ב דבריאה. והזדעזע הכיסא, וכל העולמות שמשם ולמטה הזדעזעו ליפול.

ביאור הדברים. כי אלו הטענות של האותיות לפני הקב"ה, לברוא בהן את העולם, הן כמו עליית מ"ן לקבל מהקב"ה מ"ד, לאותה הקומה,

עם הז"א. כי הכי הוא מלכות דבינה, המתלבשת בז"א ומשפיעה לו כל אורותיה. ולפיכך הזדעזעה היא עצמה, שנפסקה יכולתה להשפיע לז"א. וכן הזדעזעו מאתיים אלף עולמות, המוחין דז"א, הנקראים חו"ב, וכן נקראים כחב"ד, שהם די רגלי הכיסא. כי כל השפע שלהם נפסק. וכן כל העולמות הזדעזעו ליפול, שהם ו"ק דז"א, חג"ת נה"י, הכוללים כל העולמות שמתחתיו. כי נאבד מהם כל שפע הבינה. וכיוון שהתרוקנו מאורות אצילות, הזדעזעו ליפול לבי"ע דפרודא ולהיחרב. ולכן אמר לה הקב"ה, כי בך כליה, ובך נשמעה קלה ונחצצה, שובי לכיסאך והיי שם. שמסיבת ירידת הכי מעל כיסא הכבוד, הזדעזעו ג"ר דז"א וכל העולמות הזדעזעו ליפול ולהיחרב. כלומר, שנשמעה קלה ונחצצה, שפירושו, כיליון חרוץ לבלי תקומה עוד. ולכן את מוכרחה לשוב לבחינת הכיסא.

ונאמר, באותה שעה יצאה מלפניו. מדגיש שוב לומר, באותה שעה. להורות, כי ענין חזרתה למקומה, לבחינת כיסא, באה יחד עם התשובה של הקב"ה למי, כי לא יפה לעולם לעמוד בלא מלך. כלומר, שענין הזעזועים, שנתגלו בכי, בעת ירידתה מעל כיסא הכבוד, שכל העולמות הזדעזעו ליפול, וענין התשובה של הקב"ה למי, כי לא יפה לעולם לעמוד בלא מלך, בי אלו באו בבת אחת.

ג' בחינות בכיסא :

א. כמ"ש, שש מעלות לכיסא, שהן ו"ק דתחתון, הנקראים חג"ת נה"י.

ב. די רגלי הכיסא, המוחין כחב"ד דתחתון.

ג. המלכות דעליון, היורדת מהעליון לתחתון ומתלבשת בו, שבדרכה של המלכות באים כל האורות מהעליון ומאירים בתחתון.

ולפיכך, בעת ירידת הכי מכיסא הכבוד, נפסק הקשר של אצילות עם כיסא הכבוד, עולם הבריאה. כי הכי, מלכות דאצילות, המלובשת בכחב"ד דבריאה, ומשפיעה לעולם הבריאה, הנקרא כיסא הכבוד, את כל אורותיה. וכיוון שהכי ירדה משם, התבטל הקשר עם האצילות. והזדעזעה הכי, כי נפסק כוחה מלהשפיע לבריאה. והזדעזעו מאתיים אלף עולמות, שהם חו"ב הכוללים את כחב"ד דבריאה. וכן כל העולמות הזדעזעו ליפול, כי אבדה מהם כל חיותם והשפעתם מעולם האצילות.

וכן עדי"ז יש לפרש ביחס של הקב"ה, שהוא בינה, עם הזו"ן דאצילות. כי המלכות של הבינה, המתלבשת בז"א, היא הכי. ונמצאה הכי הזאת, שהיא הכיסא של הקב"ה, השורה על הז"א. כי הקב"ה הוא בינה, העליון דז"א, והז"א נעשה כיסא לבינה.

ונמצא שבירידת הכי נפסק הקשר של הבינה